

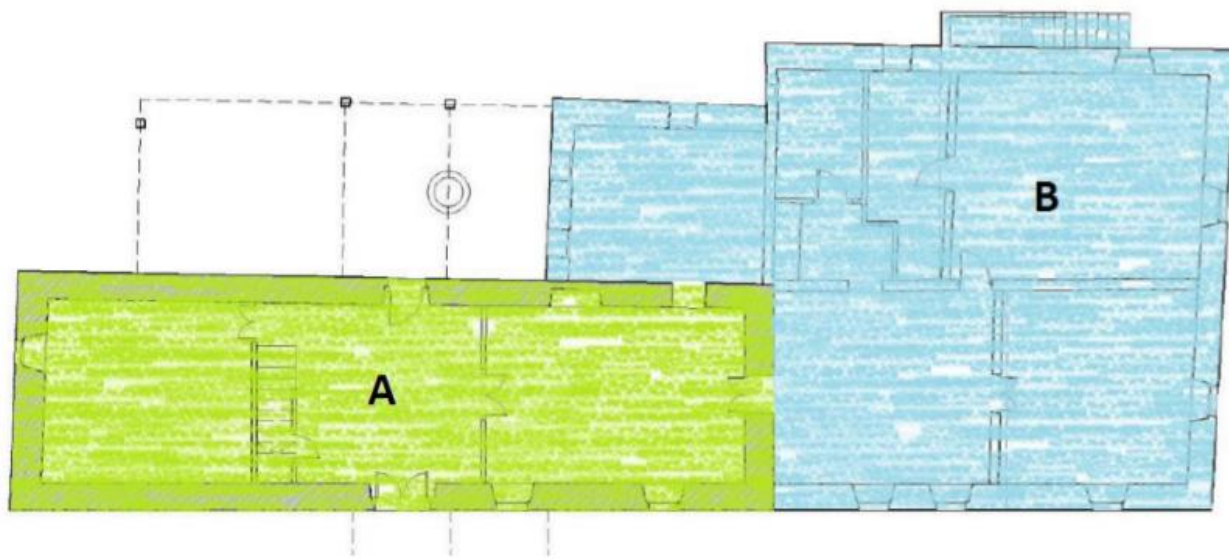
MEMÒRIA JUSTIFICATIVA DE LA SOL·LICITUD DE MODIFICACIÓ DE LA FITXA INC-D097 DEL CATÀLEG DE PATRIMONI DEL TM D'INCA

Precedents

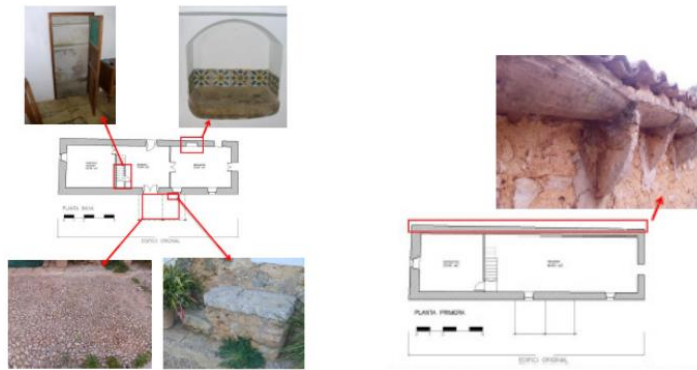
La parcel·la 180 del polígon 5 del catàleg de rústiques del TM d'Inca, on s'ubica l'element amb codi B-012, recollit a la fitxa INC-D097 del catàleg de patrimoni d'aquest municipi, fou adquirida per l'entitat BURBUJOSA SL.

Per tal d'analitzar una possible intervenció arquitectònica, i en compliment de les previsions contingudes a l'art. 16.b de l'Ordenança municipal de protecció i criteris d'intervenció, la propietat va encarregar sengles estudis tècnics per tal de vincular el projecte a l'objecte del Catàleg de Patrimoni Històric del TM d'Inca. Cal destacar que els redactors d'ambdós informes han pogut accedir a l'interior de l'edificació, circumstància que no es donà al temps de definir la fitxa vigent del catàleg, tal com consta a la descripció de l'element.

Datat a 24 de març de 2017, el Tècnic de Patrimoni Sr. Bernat J. Mateu-Morro (Graduat en Història de l'Art), s'emet un informe previ (s'acompanya com a DOC 1) en el qual ja es posa de manifest la distinció de dos cossos constructius fruit d'un creixement que el tècnic situa temporalment «bon entrat el segle XX». Deixant una construcció aïllada que presenta «un primer cos (A) que pertany a l'edifici original i un segon cos (B) format per dependències annexes afegides en posterioritat», indicant que «l'edifici original està compost per un cos d'una crugia i dues altures».

Per altra banda, el tècnic refereix que la protecció actual «resulta incompleta atès que, malgrat estipular unes directrius d'intervenció, no concreta parts i elements a protegir» i identifica, al marge de l'edificació antiga de la que en destaca únicament el valor de la façana sud, cinc elements «que presenten prou entitat i que per tant han de fer conservats sense poder-se modificar ni traslladar». En concret es tracta de la pica amb escudelles, el petit rebost (inclòs el paviment), el pujador (exterior), la carrera (exterior) i la canal de teules (exterior).

El mes de desembre de 2018, la Doctora en Història de l'Art Sra. Elvira González redacta el projecte de la intervenció arqueològica (acompanyat com a DOC 2). Aquesta especialista concorda «... la dràstica rehabilitación que padeció hacia los años 80 del s.XX [...] que añadió el doble de su edificación original en la ampliación adosada a la panda oriental, destruyendo además la edificación adosada al Suroeste destinada a labores del campo...».

De les edificacions es manifesta en el sentit que «En la actualidad tan sólo conserva de origen la traza de la panda central que es la planta rectangular donde se concentraban los tres núcleos más importantes que se han respetado en planta baja»; «... el primer piso ha quedado completamente desvirtuado al no presentarse ninguna divisoria ...»

En relació als elements específics de valor identificats a l'informe previ, aquest segon projecte d'intervenció arqueològica en descarta l'interès tant la pica com del petit rebost i el paviment. Es recull, per altra banda, que «... la fachada principal podemos decir que es la estructura a la que se debería prestar mayor atención para su protección y conservación.» així com que «Descartamos la importancia patrimonial que pueda tener la panda adherida a la original central, así como los aditamentos construidos delante de la fachada y que hemos incluido en el apartado final de anexos: Horno, segundo pozo, barbacoa, gallinero y alberca, porque no se ven en las ortofotos de archivo de mediados del s. XX.»

Possible errada material en la fitxa actualment

Partint dels dos documents emesos pels tècnics, concordants en una intervenció relativament recent (cap els anys 80 del S. XX) que annexa el cos oriental, així com el redactat de la descripció de la fitxa del catàleg aprovat el 1998 (acompanyat com a DOC 3) que refereix a l'inici «petites cases conformades per dos cossos adossats, d'un sol vessant...», se'n pot extreure la conclusió d'una possible errada material en la fitxa actual (DOC 4) que descriu l'element protegit «amb dos cossos diferenciats i coberta a dues vessants».

Entenem que la redacció més ajustada a la realitat és la de 1998. Quan es refereix a dos cossos deu estar fent esment a la diferència visual que apareix a la informació gràfica de la pròpia fitxa, on es percep la ferida causada per la demolició de l'edificació inicialment adossada a la part sud-oest.

La demolició d'aquest annexe antic coincideix, d'acord amb la datació feta per la Dra. Elvira González, amb la construcció de la part situada a l'est que consta de dos vessants. Per tant tenim, per una banda, al temps d'elaborar la fitxa del 1998 i d'acord amb la imatge de la façana principal que s'hi incorpora, ja devia haver-hi construït el cos adossat a l'est que queda específicament exclòs de la informació gràfica de la fitxa. Per altra banda, la descripció de l'element limita la protecció a l'edificació d'un sol vessant, quan la construcció moderna en presenta dos.

Quan a la descripció de la fitxa del 2012 s'hi incorpora la referència a «coberta a dues vessants, cap a les façanes principal i posterior» pareix que es fa amb una sort d'automatisme visual de qui en fa el redactat, sense tenir en compte cap consideració tècnica patrimonial per estendre la protecció a l'edificació moderna, la de dues vessants. S'estaria, per tant, davant d'un error material del redactat vigent.

Exclusió parcial del catàleg.

A l'al·legada concurrència de l'error material consistent en la catalogació del cos d'edificació moderna, s'hi afegixen altres arguments que aconsellen l'exclusió del cos B.

Hem de tenir present la manca de constància de llicència d'obres per la construcció del cos modern. Així, aquesta edificació s'hauria alçat, cap els anys 80 del S. XX, sense la preceptiva llicència i, en conseqüència, es tractaria d'una construcció fora d'ordenació. No té massa sentit protegir com a element d'interès una edificació que, a banda de venir mancada de cap valor d'acord amb els informes acompanyats, es troba en situació urbanística irregular i únicament la institució de la prescripció la salva d'una obligada demolició.

D'acord amb els informes tècnics, el valor d'interès a protegir es concentra al cos A. L'actuació d'edificació del cos B va suposar una clara agressió a l'element d'interès patrimonial i, en conseqüència, vendria prohibida d'acord amb les previsions de l'art. 16 de de les Ordenances de protecció i criteris d'intervenció.

Adequació del nivell de protecció

Els informes tècnics acompanyats a aquesta memòria impliquen superar la limitació continguda al redactat actual de la fitxa quan refereix que «No s'ha pogut accedir a l'interior». Ara s'ha revelat, per part dels tècnics, que la façana corresponent al cos A és l'element d'interès essencial, a la que s'hi sumen els elements específics, un cop s'ha pogut accedir a l'interior.

Es revela, per tant, com a de millor encaix a la tipologia dels elements d'interès incloure el bé, cenyint-se al cos A, dins el nivell de protecció C que «afecta només a la conservació de la façana (o façanes), amb tots els elements que hi conté, i tipologia de coberta. A més, obliga a mantenir la volumetria existent en l'aiguavés corresponent a aquesta façana...». El nivell de protecció C facilitaria, sense dubtes interpretatius, eliminar les construccions colcades damunt les façanes antigues i executar obres que, conservant i donant rellevància als elements de valor, permetin ampliació al costat per adaptar l'immoble a les condicions que garanteixin la continuïtat de l'ús d'habitatge. Conjurant d'aquesta forma l'abandó de l'edifici per falta de condicions d'ús.

Conclusions

1. Es considera oportú, fins i tot necessari als efectes de permetre una intervenció que recuperi la importància de l'element amb valor, concentrar la protecció al cos A.
2. Ajustar la protecció al nivell C representa adaptar la fitxa a les necessitats específiques dels elements d'interès; façanes del cos original i elements específics.
3. S'ha d'actualitzar la fitxa tot detallant-se les descripcions, actualitzar estat de conservació i concretar la protecció tant del cos original com dels elements d'interès, interiors i exteriors.

A Inca, 28 agost 2019

Gonzalo Paradinas
- Arquitecte -

Annexes

- DOC 1 → Informe Previ CAN IGNASI, redactat pel Sr. Bernat J. Mateu-Morro.
- DOC 2 → «*Proyecto de la intervención arqueológica*», redactat per la Dra. Elvira González.
- DOC 3 → Fitxa del catàleg aprovat el 1998.
- DOC 4 → Fitxa del catàleg aprovat el 2012.
- DOC 5 → Proposta de modificació de la fitxa.
- DOC 6 → Fitxa amb la incorporació de les modificacions proposades.